

Данте Мікеланджело Бенвенуто Ферруччо БУЗОНІ

Dante Michelangelo Benvenuto Ferruccio Busoni

(1866 – 1924)

Італійський композитор, піаніст, диригент і музичний педагог.

У своїй творчості Бузоні в значній мірі підсумував шляхи, що пройшла академічна музика до нього. Це добре помітно вже з тієї ролі, які відіграють у його спадщині транскрипції, насамперед, творів **Й. С. Баха**. Значною популярністю користуються транскрипції для фортепіано органної Токати й фуги ре мінор та скрипкової Чакони ре мінор (масштаб бахівського твору робить транскрипцію набагато складнішою). Однак межа між транскрипцією та оригінальною роботою в Бузоні досить невиразна: він широко застосовує цитати та варіації. Так, найбільш відома п'єса Бузоні для фортепіано соло – «Fantasia Contrappuntistica» (перша редакція 1910) – являє собою розгорнуту фантазію на тему останньої, незакінченої фуги Баха з «Мистецтва фуги». Серед авторів, чиї здобутки Бузоні так чи інакше використав у своїй творчості, –

Моцарт, Паганіні, Бізе, Ліст

. Такий підхід був для Бузоні принциповим: в «Ескізі нової естетики музичного мистецтва» він писав про те, що для створення нової музики необхідно витягти квінтесенцію з музичної культури минулого.

У дусі пізнього романтизму Бузоні тяжів у своїй творчості до композицій великого масштабу і значної технічної складності. Так, його фортепіанний концерт (1904) триває 70 хвилин, гру соліста супроводжує оркестр максимального складу, а в останній частині вступає захований від слухачів хор.

Бузоні – автор трьох опер: «Вибір нареченої» (1911), «Турандот» і «Арлекіно» (обидві – 1917). Над четвертою, «Доктором Фаустом», він почав працювати в 1916, але завершити не встиг. Опера була закінчена учнем Бузоні Ярнахом за рукописами і чернетками; в 1980-х рр. дослідник творчості Бузоні Ентоні Бомонт запропонував інше завершення, з використанням матеріалів тих нотних рукописів Бузоні, які Ярнаху не були доступні. Бузоні також часто виступав як редактор і публікатор музики інших композиторів. Найбільшою мірою він виявив себе як публікатор Баха, причому досить активно впливаючи на оригінальну партитуру: у виданому Бузоні повному зібранні клавірних п'єс Баха розставлені темпи, фразування, розгорнуті пропозиції з інтерпретації (аж до позначення можливих скорочень при концертному виконанні). Бузоні також публікував партитури **Бетховена, Шопена, Шумана, Брамса** та інших.